

ОГЛЯД ГОЛОВНИХ НОВИН ПОДАТКОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА

15 – 21 липня 2016 року

I. Реформування податкової системи

1.1. Найближчим часом кількість безпідставних кримінальних справ проти платників податків значно зменшиться.

Наказом від 18.07.2016 р. № 633 внесені зміни до наказу ДФС України «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо порядку взаємодії між підрозділами органів державної фіскальної служби при організації, проведенні та реалізації матеріалів перевірок платників податків», згідно з яким **кримінальні справи за ухилення від оподаткування можуть відкриватися тільки за умови, що закінчилася процедура оскарження ППР і за результатами такого оскарження відповідне ППР не було скасовано.**

Раніше ДФС ініціювала кримінальні справи на підставі результатів податкових перевірок, які були предметом оскарження, що було суттєвим інструментом тиску на підприємства (незважаючи на те, що в більшості випадків реальні докази кримінального злочину були відсутні). Так, за інформацією бізнес-омбудсмена Альгірдаса Шемети, у 2015 році було розпочато 1748 кримінальних проваджень, тоді як всього лише 55 були передані до суду з обвинуваченням. Через те, що ДФС шукала кілька десятків порушників, реальному тиску зазнали більше ніж півтори тисячі підприємств.

Згідно нововведення до податкової міліції будуть передаватись матеріали податкових перевірок тільки після остаточного закінчення всіх адміністративних та судових процедур оскарження протягом 20 робочих днів, наступних за днем узгодження податкових повідомлень-рішень.

Тобто, кримінальні справи будуть порушуватися при наявності реальних доказів вчинення кримінальних злочинів.

чинності (не є узгодженим), то і відкриття кримінальної справи за результатами винесення такого рішення є передчасним. Однак, не варто забувати, що для остаточного вирішення зазначеної проблеми необхідно ще внести зміни до п. 56.22 ст. 56 ПК України, який опосередковано передбачає можливість відкриття та розслідування кримінальної справи за результатами винесеного повідомлення-рішення навіть під час продовження процедури його оскарження платником.

II. Бухгалтерський та податковий облік

2.1. Як в податковій декларації з ПДВ відображається операція з вивезення за межі території України в митному режимі реекспорту раніше імпортованого товару?

20 липня 2016 року ДФС України в інформаційно-довідковому ресурсі «ЗІР» надала роз'яснення щодо належного відображення у податковій декларації з ПДВ операцій з вивезення товару за межі митної території України в митному режимі реекспорту раніше імпортованого товару, у зв'язку з його поверненням продавцю-нерезиденту. Згідно із п. 5 частини 1 ст. 86 Митного кодексу (МК) України, **митний режим реекспорту** може бути застосований до товарів, які при ввезенні на митну територію України, мали статус іноземних та були поміщені у митний режим імпорту і повертаються нерезиденту - сторони

зовнішньоекономічного договору, згідно з яким ці товари поміщувалися у цей режим, у зв'язку з невиконанням (неналежним виконанням) умов цього договору або з інших обставин, що перешкоджають його виконанню.

Відповідно до п.п. «г» п. 185.1 ст. 185 ПК України, **об'єктом оподаткування ПДВ є операції платників податку з вивезення товарів за межі митної території України.** З метою оподаткування цим податком до операцій з ввезення товарів на митну територію України та вивезення товарів за межі митної території України прирівнюються поміщення товарів у будь-який митний режим, визначений МКУ.

Згідно із п.п. «б» п.п. 195.1.1 п. 195.1 ст. 195 ПК України, **за нульовою ставкою** оподатковуються операції з вивезення товарів за межі митної території України у митному режимі реекспорту, якщо товари поміщені у такий режим відповідно до п. 5 ч. 1 ст.86 МК України. Товари вважаються вивезеними за межі митної території України, якщо таке вивезення підтверджене в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, **митною декларацією**, оформленою відповідно до вимог МК України.

Пунктом 3 розд. V Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість передбачено, що операції з вивезення товарів за межі митної території України відповідно до вимог п.п. 195.1.1 п. 195.1 ст. 195 ПК України, що оподатковуються за нульовою ставкою, вказуються у рядку 2 податкової декларації з ПДВ.

Таким чином, **операція з вивезення за межі митної території України у митному режимі реекспорту товару, який ввезився на митну територію України у митному режимі імпорту, у зв'язку з його поверненням продавцю-нерезиденту, оподатковується ПДВ за нульовою ставкою та відображається у рядку 2 податкової декларації з ПДВ.**

2.2. Яким є максимально можливий термін реєстрації податкової накладної?

15 липня 2016 року ДФС України в Листі від 14.07.2016 № 15251/6/99-95-42-01-15 знову нагадала платникам податків про відповідальність за несвоєчасну реєстрацію податкових накладних в Єдиному реєстрі, а також про максимальний термін, протягом якого можливо здійснити реєстрацію.

Коментар:

Логічним є висновок, що оскільки при оскарженні податкове повідомлення-рішення не набирає

Відповідно до п. 201.1 ст. 201 ПК України на дату виникнення податкових зобов'язань платник податку зобов'язаний скласти податкову накладну в електронній формі з дотриманням умови щодо реєстрації у порядку, визначеному законодавством, електронного підпису уповноваженої платником особи, та зареєструвати її в ЄРПН у встановлений Кодексом термін. Згідно з п. 201.10 ст. 201 ПК України реєстрація податкових накладних та/або розрахунків коригування до податкових накладних у ЄРПН має бути здійснена протягом п'ятнадцяти календарних днів, наступних за датою виникнення податкових зобов'язань, відображених у відповідних податкових накладних та/або розрахунках коригування.

Відповідно до п. 2 Порядку ведення Єдиного реєстру податкових накладних, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2010 року № 1246, внесення відомостей, що містяться у податковій накладній та/або розрахунку коригування, до ЄРПН здійснюється шляхом подання протягом операційного дня зазначених документів в електронній формі ДФС з використанням електронного цифрового підпису та внесення відповідних відомостей до ЄРПН.

Враховуючи зазначене, **реєстрація податкових накладних у ЄРПН здійснюється платником ПДВ протягом п'ятнадцяти календарних днів, наступних за датою їх складання.**

Пунктом 1201.2 ст. 1201 ПК України визначено, що відсутність з вини платника реєстрації податкової накладної, що підлягає наданню покупцю - платнику податку на додану вартість, та розрахунку коригування до такої податкової накладної в ЄРПН протягом 180 календарних днів з дати їх складання тягне за собою накладення на платників податку, на яких відповідно до вимог ст. ст. 192 та 201 Кодексу покладено обов'язок щодо такої реєстрації, штрафу в розмірі **50 відсотків** від суми ПДВ, зазначеної в такій податковій накладній/розрахунку коригування. Отже, згідно із загальним правилом реєстрація податкових накладних/розрахунків коригування в ЄРПН має бути здійснена протягом 15 календарних днів, наступних за датою виникнення податкових зобов'язань, відображених у відповідних податкових накладних та/або розрахунках коригування, **але не пізніше 180 календарних днів від дати їх складання.**

ну/розрахунок коригування протягом 365 календарних днів з дати їх складання, а норми статті 120-1 ПК України лише встановлюють відповідальність платника податку за відсутність реєстрації в ЄРПН податкових накладних та/або розрахунку коригування до них протягом певного періоду з дати їх складання.

Таку позицію Міністерство фінансів висловлювало вже неодноразово у своїх листах, вимагаючи від ДФС переглянути свою хибну думку з цього питання. Однак як бачимо, ДФС на це не реагує і надалі продовжує наполягати на своєму. Будемо сподіватись, що зоровий глузд Мініфіну все ж таки переможе у цій «боротьбі».

III. Плата за землю

3.1. Надані роз'яснення щодо застосування максимальних ставок при нарахуванні плати за землю.

ДФС України в Листі від 13.07.2016 № 7388/С/99-95-42-01-14 (опублікований 15.07.2016 р.) роз'яснила платникам податків деякі аспекти застосування максимальних ставок при нарахуванні плати за землю.

Відповідно до підпункту 14.1.147 п. 14.1 ст.14 ПК України **плата за землю** – це обов'язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку та орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності.

Згідно з підпунктом 10.1.1 п. 10.1 ст. 10 та п. 265.1 ст. 265 ПК України, **плата за землю у складі податку на майно належить до місцевих податків.**

У п. 12.3 ст. 12 ПК України визначено, що сільські, селищні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, у межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів.

До повноважень сільських, селищних, міських рад та рад об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, що до податків та зборів належить, зокрема, встановлення ставок місцевих податків та зборів в межах ставок, визначених Кодексом. У разі якщо сільська, селищна, міська рада або рада об'єднаних територіальних громад, що створена згідно із законом та перспективним планом формування тери-

торій громад, не прийняла рішення про встановлення відповідних місцевих податків і зборів, що є обов'язковими згідно з нормами Кодексу, такі податки до прийняття рішення справляються виходячи з норм Кодексу із застосуванням їх мінімальних ставок, а плата за землю справляється із застосуванням ставок, які діяли **до 31 грудня року, що передувє бюджетному періоду**, в якому планується застосування плати за землю.

Згідно з пунктом 274.1 ст. 274 ПК України ставка земельного податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено, встановлюється у розмірі не більше 3% від їх нормативної грошової оцінки, а для сільськогосподарських угідь та земель загального користування – не більше 1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки.

Пунктом 289.2 статті 289 ПК України визначено, що центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, за індексом споживчих цін за попередній рік щороку розраховує величину коефіцієнта індексації нормативної грошової оцінки земель, на який індексується нормативна грошова оцінка сільськогосподарських угідь, земель населених пунктів та інших земель несільськогосподарського призначення **станом на 01 січня поточного року.** Коефіцієнт індексації нормативної грошової оцінки земель застосовується кумулятивно залежно від дати проведення нормативної грошової оцінки земель.

Враховуючи викладене, **ставки земельного податку встановлюються органами місцевого самоврядування (сільськими, селищними, міськими радами та радами об'єднаних територіальних громад) у розмірі не більше 3% від нормативної грошової оцінки земельної ділянки. При цьому нормативна грошова оцінка земельної ділянки індексується на коефіцієнт індексації нормативної грошової оцінки земель, розрахований відповідно до пункту 289.2 статті 289 Кодексу станом на 1 січня поточного року.**

IV. Єдиний податок

4.1. Чи сплачують спрощенці-юрособи III групи земельний податок за ділянку, на якій розташоване їх нежитлове приміщення у багатоквартирному будинку?

В Листі від 20.07.2016 № 15660/6/99-95-42-01-15 (опублікований 21.07.2016 р.) ДФС України роз'яснила платникам єдиного податку-юрособам III групи, що є власниками нежитлового приміщення, розташованого в багатопверховому житловому будинку, про необ-

Коментар:

Мінфін категорично не згоден з цією позицією. На його думку, платник податку має право зареєструвати податкову наклад-

хідність сплати земельного податку. Відповідно до ст. 42 Земельного кодексу (ЗК) України земельні ділянки, на яких розташовані багатоквартирні будинки, а також належні до них будівлі, споруди та прибудинкові території державної або комунальної власності, надаються в постійне користування підприємствам, установам і організаціям, які здійснюють управління цими будинками. Земельні ділянки, на яких розташовані багатоквартирні будинки, а також належні до них будівлі, споруди та прибудинкова територія, що перебувають у спільній сумісній власності власників квартир та нежитлових приміщень у будинку, передаються безоплатно у власність або в постійне користування співвласникам багатоквартирного будинку в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Згідно із ст.ст. 269, 270 ПК України платниками земельного податку є, зокрема, власники земельних ділянок та землекористувачі, а об'єктами оподаткування є земельні ділянки, які перебувають у власності або користуванні. Власник нежитлового приміщення (його частини) у багатоквартирному житловому будинку сплачує до бюджету податок за площі під такими приміщеннями (їх частинами) з урахуванням пропорційної частки прибудинкової території із дати державної реєстрації права власності на нерухоме майно (п. 287.8 ст. 288 Кодексу). **Власники землі та землекористувачі сплачують плату за землю з дня виникнення права власності або права користування земельною ділянкою.**

Платники єдиного податку звільнюються від обов'язку нарахування, сплати та подання податкової звітності з податку на майно (в частині земельного податку), крім земельного податку за земельні ділянки, що не використовуються платниками єдиного податку першої – третьої груп для провадження господарської діяльності.

Отже, **у суб'єкта господарювання, який обрав спрощену систему оподаткування (платник єдиного податку третьої групи), обов'язок сплачувати земельний податок або право на звільнення від його сплати настає з дня виникнення права власності або права користування земельною ділянкою.** З урахуванням цього, земельний податок за земельні ділянки, на яких розташовані багатоквартирні будинки, а також належні до них будівлі, споруди з урахуванням пропорційної частки прибудинкової території, сплачує суб'єкт господарювання, який має право власності або користування на таку земельну ділянку.

Водночас користування земельною ділянкою може виникати й на умовах оренди земельної ділянки державної та (або) комунальної власності. Оренду плату за земельну ділянку державної і комунальної власності сплачує орендар земельної ділянки (п.п. 14.1.136 п. 14.1 ст.

14 Кодексу). Підставою для нарахування орендної плати за земельну ділянку є договір оренди такої земельної ділянки (п. 288.1 ст. 288 Кодексу). Звільнення від сплати орендної плати чинним законодавством не передбачено.

Тобто, **платником орендної плати за землі державної та комунальної власності є юридична особа, в тому числі платник єдиного податку третьої групи, що уклала з відповідним органом місцевого самоврядування або органом виконавчої влади договір оренди земельної ділянки.**

V. PPO

5.1. Змінено назву вулиці у межах декомунізації – зміни реєстраційні дані PPO.

15 липня 2016 року ДФС України опублікувала свій Лист від 12.07.2016 № 14999/6/99-99-11-02-02-15, в якому пояснила користувачам PPO про необхідність зміни реєстраційних даних за наслідками зміни назви вулиці, на якій здійснюється господарська діяльність.

Законом України від 09 квітня 2015 року № 317-VIII «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки» (далі – Закон) заборонено використання символіки комуністичного тоталітарного режиму та визначений порядок здійснення перейменування районів у містах, скверів, бульварів, вулиць, провулків, проїздів, проспектів, площ, майданів, набережних, мостів чи інших об'єктів топоніміки населених пунктів, назви яких містять у собі символіку комуністичного тоталітарного режиму. Встановлено, що юридичні особи, політичні партії, інші об'єднання громадян, зареєстровані на день набрання чинності цим Законом, у разі порушення його вимог зобов'язані протягом одного місяця з дня набрання чинності цим Законом привести свої установчі документи, найменування та/або символіку у відповідність до вимог Закону.

Правові засади застосування PPO визначає Закон України від 06 липня 1995 року № 265/95-ВР «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» (далі – Закон № 265). Відповідальність за порушення вимог Закону про PPO встановлена у розділі V Закону № 265.

Згідно із Законом № 265 розроблено Порядок реєстрації та застосування реєстраторів розрахункових операцій, що

застосовуються для реєстрації розрахункових операцій за товари (послуги), затверджений наказом Міністерства доходів і зборів України від 28.08.2013 № 417 (далі – Порядок).

Відповідно до Порядку для реєстрації PPO суб'єкт господарювання подає до органу ДФС заяву встановленої форми та документи, в число яких входить копія документа на право власності або іншого документа, що дає право на розміщення господарської одиниці, де буде використовуватися PPO. Після проведення реєстрації PPO контролюючий орган надає суб'єкту господарювання реєстраційне посвідчення PPO, що засвідчує реєстрацію PPO в органі ДФС. У реєстраційному посвідченні (на підставі поданих суб'єктом господарювання документів на господарську одиницю) вказується інформація про господарську одиницю, для якої призначений PPO. Зокрема, вказується адреса господарської одиниці. **PPO може застосовуватись тільки в тій господарській одиниці, яка зазначена в реєстраційному посвідченні.**

У разі зміни даних щодо суб'єкта господарювання, які зазначаються в реєстраційному посвідченні, суб'єкт господарювання протягом п'яти робочих днів, що настають за днем, коли виникли зміни або інші підстави для заміни реєстраційного посвідчення, подає до органу ДФС за місцем реєстрації PPO реєстраційну заяву з позначкою «Перереєстрація» із зазначенням причини перереєстрації та реєстраційне посвідчення.

Відповідно до п. 183.15 ст. 183 ПК України у разі зміни даних про платника податку, які стосуються податкового номера та/або найменування (прізвища, імені та по батькові), та/або місцезнаходження (місця проживання) платника податку, а також встановлення розбіжностей чи помилок у записах реєстру платників податку, платник податку подає відповідно до пункту 183.7 цієї статті заяву протягом 10 робочих днів, що настають за днем, коли змінилися дані про платника податку або виникли інші підстави для перереєстрації.

Перереєстрація платника податку здійснюється з дотриманням правил та у строки, визначені цією статтею для реєстрації платників податку, шляхом внесення відповідного запису до реєстру платників податку.

Таким чином, **якщо на виконання Закону органами виконавчої влади чи місцевого самоврядування прийнято рішення про перейменування вулиці чи інших топонімів (географічних назв), внаслідок чого змінюється адреса господарської одиниці, власник, орендар, користувач відповідного приміщення має привести свої установчі документи, документи на господарську одиницю та інші документи у відповідність до Закону.**

У разі виникнення питань та необхідності отримання консультації, будь ласка, звертайтеся до спеціалістів АБ "Радзівський і партнери"